

WERKWEEK

‘Soms kregen we in 30 uur meer gedaan dan in 40 uur’

De vrouwenorganisatie Femma is tijdens de lockdown van het voorjaar tijdelijk teruggeschakeld naar de 30 urenweek, en onderzoekt ook nu hoe het “nieuwe voltijs” beter kan worden ingevuld. Want het experiment van vorig jaar is hen goed bevallen.

Veerle Beel

Donderdag 15 oktober 2020 om 3.25 uur

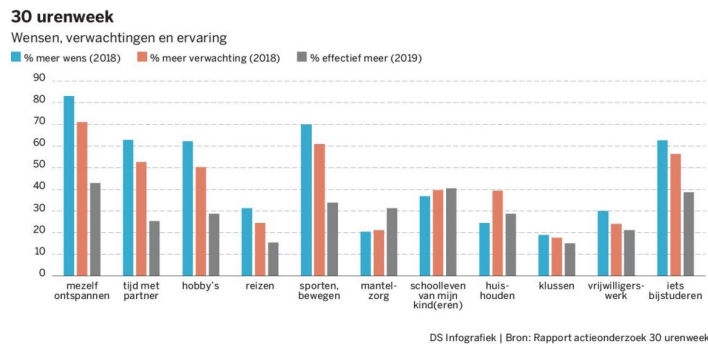
<p>Brenda Deny: ‘Er was ’s morgens geen rush nodig om iedereen op tijd de deur uit te krijgen.’ Bart Dewaele</p>

Brenda Deny: ‘Er was ’s morgens geen rush nodig om iedereen op tijd de deur uit te krijgen.’ © Bart Dewaele

De combinatie tussen werk, gezin en vrije tijd is voor velen moeilijk, en zeker voor jonge ouders die voltijds werken. Net die medewerkers bij de vrouwenorganisatie Femma hebben het meest genoten van de arbeidsduurvermindering die de organisatie in 2019 doorvoerde.

Femma schakelde toen over naar een 30 urenweek, mét loonbehoud. De meeste medewerkers kozen ervoor om een dag per week thuis te blijven. Slechts één iemand koos voor vijf kortere werkdagen. Wie al deeltijds werkte, kreeg tijdens dat jaar een hoger loon.

De verwachtingen waren groot. De 58 medewerkers van Femma hoopten dat ze meer tijd zouden hebben voor zichzelf en voor de leuke dingen in het leven, voor de partner, hobby's, sporten en bewegen, misschien iets bijstuderen. De concrete verwachtingen waren al iets realistischer ingeschaald, en in de praktijk lukte het zeker niet altijd om deze in zo'n grote mate waar te maken (zie grafiek).

‘Aanklampbare’ ouders

‘Het was een beetje zoals met voornemens bij het begin van het nieuwe jaar’, zegt Brenda Deny van Femma. ‘Iedereen zegt altijd dat ie van alles wil gaan doen, en het volgende jaar opnieuw. Toch waren de meeste medewerkers heel tevreden over het experiment. Ze hebben meer tijd doorgebracht met hun kinderen, en ook wel wat meer tijd dan verwacht besteed aan het huishouden, maar bovenal konden ze van elk van die zaken meer genieten. Er is veel minder gemultitaskt, zodat de stress afnam. Dat kwam de gezinnen ten goede. Er was ’s morgens geen rush nodig om iedereen op tijd de deur uit te krijgen. Ook de kinderen waren blij met meer “aanklampbare” ouders.’

‘Door het feit dat je minder onder druk staat, worden huishoudelijk werk en zorgwerk prettiger. Dan is een maaltijd bereiden iets wat ook een zenoefening kan zijn’

Werknemer

‘Tijdens de eerste corona-lockdown zijn we zelfs tijdelijk teruggeschakeld naar de 30 urenweek, omdat we merkten dat veel medewerkers het lastig hadden met de combinatie van thuiswerk, de opvang van kinderen en preteaching. Er lopen besprekingen met de vakbonden en de raad van bestuur over hoe we het “nieuwe voltijds” vorm zouden kunnen geven.’

De onderzoeksgroep TOR van de VUB bracht de effecten van de korte werkweek in 2019 in kaart en stelt die vandaag samen met Femma voor op een onlinestudiedag. Kind en Samenleving bevroeg een achttal kinderen. Zij zeggen dat ze blij zijn ’s morgens langer te kunnen uitslapen op de dag dat hun moeder niet hoeft te werken, of dat ze op zo’n dag kunnen kiezen hoelang ze in de opvang blijven.

Voor het werk zelf zijn er geen nadelen vastgesteld, zegt Deny. ‘We hebben deels in vervanging voorzien, maar niet voor de volle honderd procent. Er is efficiënter gewerkt, maar ook effectiever: we gingen beter na welk werk we echt wilden doen, en we werkten met meer focus. Daar werden we trouwens in gecoacht.’

Dat alles ging volgens het onderzoeksrapport een beetje ten koste van de werksfeer: praten met collega’s en ‘witruimte’ in de loop van de werkdag schoten er wat bij in. Bij sommigen ook het werkplezier, maar dat laatste wijt Deny aan het invoeren van een nieuwe arbeidsorganisatie, waarbij teams zichzelf moeten aansturen. Halverwege het jaar werd dit bijgestuurd. ‘Wat vooral bovendrijft, is dat medewerkers meer combinatiegemak ervaren. Dat kwam ook door de afname van de werkdruk.’

Eigen mix

‘We hebben kunnen vaststellen dat het effect van het experiment groter was bij de voltijds werkenden, die inderdaad minder gingen werken, dan bij de deeltijdsen. Die laatste groep bestond vooral uit 50-plussers zonder kinderen in huis’, zegt Franne Mullens, onderzoekster bij de TOR-groep. ‘Bij hen veranderde er qua werk niets, maar we zagen wel dat ze meer gingen bewegen en sporten. Wellicht heeft de sensibilisering binnen Femma, over het nieuwe werken en meer kwaliteit van leven, hen hiertoe aangezet. In die zin is het vooral een interessant maatschappelijk experiment geweest.’

Critici betwijfelen of het haalbaar is om de 30 urenweek met loonbehoud te veralgemenen. Deny: ‘Een betere work-life-balance moet voor iedereen toegankelijk zijn. Wij zien dat niet als een kostprijs maar als een investering. Ook in de maatschappij, want er bleef meer tijd over voor onbetaald werk, zoals mantelzorg en de zorg voor kinderen. Dat is allemaal winst. We lanceren vandaag de campagne “Eigen mix” om bedrijven, organisaties en de overheid aan te sporen met deze nieuwe arbeidsorganisatie aan de slag te gaan. Zodat ieder zijn eigen mix kan maken.’

Verschenen op donderdag 15 oktober 2020

VEERLE BEEL

Veerle Beel is redactrice binnenland bij De Standaard.

Meer artikels van Veerle Beel »

(<https://www.standaard.be/auteur/veerle-beel>)

LEES MEER

13/10/2020 | 'Vrienden voor het leven zal ik niet maken.
Hopelijk mag ik ten minste naar de les komen'

(https://www.standaard.be/cnt/dmf20201013_95448938)

daard.be/extra/stat